Rok III Czwartek dnia 2 Czerwca 1921 roku. Cena 5 mk. №. 96.

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNO LITERACKI

Do pp. przemysłowców i kupców m. Częstochowy i okolicy!

W Poznaniu odbywa się obecnie **„Targ Poznański"**. Ściągnął on kupców i przemysłowców z całej Polski i nawet z zagranicy.

Po porozumieniu się z dyrekcją „Targu Poznańskiego" wysyłamy na niedzielę dnia 5-go czerwca **specjalny numer „Kurjera Częstochowskiego", który**

w ilości 10 tysięcy egzemplarzy

rozdany zostanie wystawcom i zwiedzającym Targ kupcom, przemysłowcom i publiczności.

Wszyscy przeto przemysłowcy, fabrykanci, kupcy więksi i drobni, banki, instytucje, przedsiębiorstwa m. Częstochowy i okolicy **we własnym interesie niechaj zamieszczą ogłoszenie w numerze niedzielnym „Kurjera Częstochowskiego" za pośrednictwem naszem i „Targu Poznańskiego", zyskają reklamę w całej Polsce.**

Ogłoszenia do numeru tego przyjmowane są do godz. 12 w południe w sobotę dn. 4 czerwca r.b. Zgłoszenia przyjmuje się osobiście i telefonicznie (Telef. № 4).

Korzystajcie z okazji!!!

Bardzo wiele firm już zamówiło ogłoszenia!!!

Powstańcy żądają ustąpienia Rządu Polskiego.

SOSNOWIEC, 1. 6. (Tel. wł.) W ostatnim numerze „Powstańca", organu naczelnego dowództwa wojsk powstańczych czytamy między innymi:

„Dzienniki rozpisują się, że Włochy pośredniczą w sporze między Anglją a Francją o G. Śląsk, Anglja już nie jest podobno tak nieprzejednaną. Głośno się mówi, że zadowoli się oddaniem Niemcom Gliwic, które właśnie okupują włosi. Co Rząd Polski na to? Strzeże pilnie granicy, pomimo, ze stwierdzono przejście 80.000 Reichswehry i Orgeschu na G. Śląsk i ogranicza się, jak dotychczas do działań papierowemi notami. Rozumiemy, ze Polsce potrzeba pokoju. Lecz musimy ostrzedz Rząd Polski, że w uczuciach Górnoślązaków istnieje wyraźna granica, do której można się posunąć w dążeniu do uniknięcia orężnej rozprawy z Niemcami o G. Śląsk. Rząd Polski nie śmie dać swego przyzwolenia na kompromis, który kosztem powiatu Gliwickiego, a może i Zabrskiego w dodatku sprowadziłby wyrównanie przeciwieństw między aliantami. My Gliwic, ani Zabrza nie damy! Niech sobie to wybiją z głowy najpotężniejsze rekiny polityki światowej! Albo Polska nie chce mieć G. Śląska, to jest przynajmniej blok Korfantego, albo się go wyrzeka. Coś pośredniego nie jest możliwe i sprowadziłoby najgwałtowniejszy protest i wybuch namiętności ludowych. Dotąd, a nie dalej! Jeżeli rząd polski nie czuje w sobie dość siły, niech ustąpi! My wiemy, że cały naród polski jest z nami i za nami. Krajać się bezkarnie nic damy! Przedstawiciele wszystkich grup walczących na froncie.

Górny Śląsk w sieci zawikłań.

PARYŻ. Zapowiedzianą notę Rządu Brytyjskiego w odpowiedzi na notę francuską z soboty w sprawie górnośląskiej doręczono w Paryżu. W nocie tej wyraża Rząd Brytyjski ponowne życzenie, ażeby Rada Najwyższa zebrała się jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia w Boulogne. Następnie wyraża zgodę na wysłanie komisji rzeczoznawców, składającej się z dyplomatów, prawników i wojskowych pod warunkiem, że uchwała tej komisji w sprawie ustalenia przyszłej polsko-niemieckiej granicy na G. Śląsku będą zgadzały się z postanowieniami Traktatu Wersalskiego, z wynikami plebiscytu z 20 marca, oraz z geograficznem i gospodarczem położeniem G. Śląska. Zdaniem Rządu Angielskiego komisja ta powinna działać na terenie G. Śląska i zacząć swą pracę bez zwłoki.

Zdaje się, że pomiędzy stanowiskiem Rządu Francuskiego i Brytyjskiego w sprawie górnośląskiej nastąpiło znaczne zbliżenie.

PARYŻ „Echo de Paris" donosi, że Rada Ambasadorów wystosowała do Gen. Le Rond'a po sobotniem posiedzeniu 4 następujące pytania:

1) Czy Korfanty i komitet wykonawczy są panami ruchu polskiego wzgl. czy brak tam dyscypliny.

2) Jakie zarządzenia proponuje Gen. Le Rond, ażeby zapewnić wojskom sojuszniczym okupację strefy, rozdzielającej polski i niemiecki front.

3) Czy Gen. Le Rond może przystąpić natychmiast do okupacji tej strefy, nie czekając na posiłki angielskie.

4) Czy wniosek Gen. de Marinis'a i

Pułkownika Percivala odpowiada obecnemu położeniu i czy może on być korzystny dla obecnych stosunków, oraz jak wygląda ta sprawa po stronie Niemców i czy wstrzymali oni swoje przygotowania i wystąpienia zbrojne.

Polska armja obsadzi niektóre obszary G. Śląska.

PARYŻ, t. 6. (Tel. wł.) Anglja i Włochy przedstawiły wspólny projekt pacyfikacji G. Śląska, polegający na tem, że **obszary, które wykazały większość polską, będą obsadzone przez wojska polskie,** obszary zaś o większości niemieckiej przez Reichswehrę, wojska zaś koalicyjne utworzą neutralną strefę pomiędzy temi terytorjami. Rząd francuski nie udzielił dotychczas odpowiedzi na tę propozycję.

O Górny Śląsk.

Sąd rozjemczy.

„Daily Chronicle" oświadcza w artykule wstępnym, że jeżeli Sprzymierzeni nie zdołają osiągnąć porozumienia w sprawie losów G. Śląska, wówczas wyjdzie to na korzyść wniosku przedłożenia całej sprawy górnośląskiej sądowi rozjemczemu. Najpierw jednakże musi się zebrać Rada Najwyższa. Zwlekanie z tą konferencją może przynieść wielkie straty a żaden zysk.

Otrzeźwienie w kołach angielskich.

W kołach angielskich Międzysojuszniczej Komisji w Opolu teraz dopiero zaczyna się objawiać istotne zrozumienie ruchu powstańczego, którego pierwotnie nie doceniano. Są dane, że koła te wysłały na teren powstańców zaufanych ludzi, którzy bezstronnie rzecz zbadali.

Ustąpienie Percivala.

Półk. Percival, przewodniczący komisji angielskiej w międzysojuszniczej komisji plebiscytowej w Opolu, opuszcza to stanowisko. Miejsce po nim obejmie sir Harold Stuard, który pełnił dotychczas służbę w komisji nadreńskiej.

Dr. Urbanek oblężony w Bytomiu.

BYTOM, 1.6 tel. wł. Osławiony dr. Urbanek znajduje się w Bytomiu. Wszelkie próby z jego strony wydobycia się do Opola, spełzły na niczym.

„Aufruf" katowickiej dyrekcji kolejowej.

KATOWICE, 1.6, tel. wł. Katowicka dyrekcja kolejowa wydała do wszystkich urzędników kolejowych odezwę, w której odwołując się do godności osobistej urzędników Rzeszy, ostrzega ich przed podejmowaniem pracy pod rozkazami powstańców grożąc im równocześnie wytoczeniem śledztwa dyscyplinarnego i wydaleniem ze służby. Od tego rodzaju następstw zwolnieni będą jedynie ci, którzy potrafią udowodnić, iż działali pod przymusem i groźą niebezpieczeństwa osobistego.

Wyrok sądu polowego.

GŁÓWNA KWATERA, 1.6. Wyrokiem sądu polowego grupy północnej skazani zostali: powstaniec Maksymiljan Kantor i Józef Gruszka za kradzież kwoty trzydziestu tysięcy marek na szkodę skarbu narodowego — na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Naczelny wódz powstańczy zmienił w drodze łaski wyrok na dożywotnie więzienie.

Co się dzieje w Katowicach?

GŁÓWNA KWATERA, 1.6, tel. wł.— W niedzielę ub. przyszło w godzinach popołudniowych do nowych zaburzeń. Silna strzelanina odbywała się w okolicy szkoły Kleista. Niemcy ostrzeliwali orkiestrę francuską. Silne oddziały francuskie z tankami opanowały wkrótce sytuację. Z niemieckiej strony jest dwóch ciężko rannych.

W dniu dzisiejszym panuje względny spokój. Na ulicach krążą gęste patrole francuskie. Powstańcy obostrzyli od rana kontrolę przepustek i ruchu osobowego, dzięki czemu wpadło w ich ręce mnóstwo szmuglowanej żywności i znaczniejsze sumy pieniędzy.

Sporne terytorjum G.-śląskie pod zarządem Ententy.

Ostatnie enuncjacje angielskie w kwestji G. Śląska zyskały po części przychylne przyjęcie przez Francję. W ostatnich czasach Anglja i Francja wydały szereg zgodnych zarządzeń, celem uspokojenia wzburzonej ludności. Rząd angielski sądzi, że najlepszym sposobem uspokojenia byłoby pozostawić terytorja sporne pod zarządem międzysojuszniczym.

—(z)—

Wiadomości polityczne.

Nowy kryzys na Bałkanach.

Według wiadomości z wiarogodnych źródeł politycznych na Bałkanach grozi nowy poważny kryzys polityczny.

Rząd bułgarski wysłał w tych dniach do mocarstw Ententy notę z prośbą o wydelegowanie do Macedonji komisji międzynarodowej. Komisja jak głosi nota bułgarska—miała by za zadanie przedewszystkiem stwierdzenie, iż Bułgarja nie ma nic wspólnego ze starciami, które tam odbywają się, a także zabezpieczenie powrotu do kraju 300000 emigrantów bułgarskich.

Jednocześnie opinja publiczna w stolicy Jugosławji Belgradzie domaga się środków represyjnych względem Bułgarji zajęcia doliny Strumicy i Sofji.

Sytuacja na Bałkanach komplikuje się jeszcze z tego powodu, że rząd grecki wysłał bardzo ostrą notę do Sofji oskarżającą Bułgarów o buntowanie wojsk greckich w Tracji.

Zaprzepaszczanie Wilna.

BRUKSELA. Dziennik „Derniere Heure" donosi, że konferencja polsko-litewska badała propozycję pojednawczą Hymansa, zmierzającą do natychmiastowego podjęcia stosunków przyjaznych pomiędzy obu krajami. Delegaci przyjęli tę formułę jako podstawę do dyskusji. Litwini wyrazili opinję, że mieszkańcy Wilna powinni brać udział w rokowaniach. Dyskusja zostanie podjęta na nowo we środę.

(Kto upoważnił delegację polską do przyjmowania za podstawę dyskusji wniosku, odrywającego najzupełniej Wileńszczyznę od Polski wbrew wyraźnym uchwałom Sejmu? Przyp. Red.)

Podziemna działalność bolszewików w Polsce.

Burcew i Dire zamieszczają w swem piśmie szczegóły do działalności agitacyjnej i organizacyjnej komunistów moskiewskich w różnych krajach europejskich. Niezmiernie ciekawe są dane, dotyczące roboty kreciej Moskwy w Polsce. Wedle słów Burcewa, organizacje komunistyczne w Polsce rozwijają się w sposób nadzwyczaj pomyślny dla sowietów, pomimo, że sowiety moskiewskie posiadają bardzo nieznaczne wpływy w Polsce. Organizacje komunistyczne powstają w różnych miastach polskich, szczególniej dobry grunt znajdując w okręgach robotniczych, a mianowicie w Sosnowcu, Łodzi i Warszawie. Liczba zwolenników partji komunistycznej wynosi wedle cyfr, zasięgniętych ze źródeł bolszewickich, przeszło 28 tysięcy. Bolszewicy wyrażają bardzo pochlebną opinję o niejakim Herwigu, kierowniku organizacji komunistycznej w Polsce, internowanym obecnie w obozie koncentracyjnym. Burcew zaznacza, że bolszewicy spodziewają się umożliwić mu ucieczkę z obozu i w tym celu wysłali olbrzymie środki pieniężne do Polski.

W adjutanturze.

Dziennik żargonowy „Moment" zaznacza, iż dopiero w sobotę rano Naczelnik państwa dowiedział się z prasy, że Marszałek Sejmu wysłał do niego list w sprawie zmiany gabinetu, gdyż listu tego Naczelnik państwa nie otrzymał. Po przeprowadzeniu śledztwa w tej sprawie, okazało się, że list został wprawdzie oddany, w kancelarji adjutanckiej Naczelnika państwa jeszcze w piątek, ale leżał tam bez zwrócenia niczyjej uwagi i dopiero w sobotę późną godziną fakt ten stwierdzono.

Agitacja bolszewicka.

Wied. Buro koresp. „Vi Socialiste" podaje dokładny tekst tajnej noty, którą wysłał Cziczerin dn. 6 lutego 1921 roku do przedstawicieli sowieckich za granicą. Cziczerin poleca w tej nocie sowieckim przedstawicielom wywołanie ogólnej wojny w całym świecie. Musimy teraz rozpocząć, mówi nota, wyzyskiwanie zatargów narodowych dla naszych celów. Sprzeczne interesy Węgier i ich sąsiadów, muszą doprowadzić do zatargu, który pozwoli także wciągnąć Włochy i który pomógłby wywołać zatarg ogólno europejski. Aktywna czynność naszych przedstawicieli ma pójść w tym kierunku, aby wzmocnić i powiększyć jeszcze narodowe spory. Na przypadek wojny, ustrój nasz poprawiłby się bezwzględnie. Intensywna i zręczna praca musi wypadek ten przyśpieszyć, w obecnej chwili potrzeba jeszcze czasu, aby się należycie przygotować, ale za 6 miesięcy wszystko będzie już gotowe; wtedy będzie więcej czasu do stracenia.

SELMA LAGERLOF. 37)

Dziwy Antychrysta.

Kiedy skończył—tłum zaczął objawiać głośno radość i wołać, że pójdzie za nim i uczyni wszystko, cokolwiek rozkaże.

W jednej chwili Gaetano zdobył władzę nad tłumem. Był zaś tak piękny, tak wzniosły, że nikt mu oprzeć się nie zdołał. A wiara jego była tego rodzaju, że porywała i zwyciężała.

Onej nocy nie było w Diamante żadnego biedaka, któryby nie wierzył, że Gaetano da wszystkim wolne od troski, szczęśliwe życie. Onej nocy wszyscy, którzy mieszkają w szopach lub piwnicach modlili się o błogosławieństwo do Gaetana. Onej nocy głodni kładli się na spoczynek z tą nadzieją, że nazajutrz, gdy się obudzą, ujrzą stół obficie zastawiony.

Albowiem mowa Gaetana mocą swoją przekonywała starca, że jest młodym, a zziębniętego do szpiku kości, że jest gorąco. Wszyscy odczuwali, że to, co Gaetano przyrzeka, spełnić się musi.

Był księciem nowych czasów. Ręce jego były szczodrobliwe. Cud i błogosławieństwo spłynęły na Diamante, gdy powrócił Gaetano.

* * *

Nazajutrz przed zachodem słońca weszła Giannita do pokoju chorego Palmeri i szepnęła do donny Micaeli:

— W Palermo powstanie. Strzelają od kilku godzin. Strzały słychać aż tutaj. Do Katanji posłano po wojsko. Gaetano powiada, że tutaj to samo będzie i że we wszystkich miastach ma się rozpocząć jednocześnie.

Donna Micaela poprosiła Giannitę, aby pozostała na chwilę przy ojcu, sama zaś poszła do sklepu donny Elżbiety.

— Gdzie Gaetano? — zapytała bez ogródek. — Muszę z nim pomówić.

— Niech Bóg błogosławi twojej mowie — odpowiedziała donna Elżbieta.—Jest w ogrodzie.

Donna Micaela przeszła przez podwórze do ogrodu, okolonego murem.

Tutaj wiły się w rozmaitych kierunkach ścieżki, które biegły z tarasy na tarasę. Znajdowało się tu mnóstwo altan, grot i miejsc spoczynku. Wszystko to obrosłe było agawami, ukryte wśród olbrzymich palm lub sztywnych liści fikusa, czy rododendronu — tak, że o dwa kroki przed sobą trudno było widzieć.

Donna Micaela krążyła dość długo, zanim znalazła Gaetana. Im dalej szła, tem bardziej była zniecierpliwiona.

Nakoniec ujrzała go siedzącego na najniższej terasie, zbudowanej na bastjonie miejskich murów. Przy pomocy dłuta i młotka rzeźbił statuetkę. Ujrzawszy donnę Micaelę, położył narzędzia i szedł ku niej z rozpostartemi ramionami.

Nie pozwoliła mu się przywitać, lecz rzekła pierwsza:

— Czy to prawda, że przybyłeś tutaj, aby nas zepsuć?

Gaetano roześmiał się.

— Syndyk miasta był tutaj — rzekł — ksiądz proboszcz był także. I pani jeszcze przychodzisz z tem samem?

Donna Micaela była oburzona, że Gaetano wyśmiewał się z kapłana i z lekceważeniem mówił o syndyku. Zresztą coś więcej sprowadziło ją tutaj.

— Powiedz mi pan—zapytała wyniośle — czy to prawda, że dziś wieczorem mają być w Diamante rozruchy?

— O nie!—odparł—rozruchów nie będzie.

A mówił tak smutnie, że Micaeli żal go się zrobiło.

— Wielkie zmartwienie sprawiasz donnie Elżbiecie—rzekła.

— I pani także, nieprawdaż?—mówił z lekką ironją Gaetano. — Jestem synem marnotrawnym, jestem Judaszem, aniołem kary, który was precz wypędza z tego raju, w którem żywicie się trawą.

A ona odpowiedziała:

— Może sądzimy, że to, co istnieje, stokroć lepszem jest, niż być rozstrzelanym przez żołdaków.

— Tak, a jeszcze lepiej przymierać głodem. Przecież przywykło się do tego.

— Lepiej, niż być zamordowanym przez bandytów.

— Ale dlaczego świat pozwala, aby byli bandyci, jeżeli nie chce, aby ludzie z ich rąk ginęli?

— Tak, wiem doskonale — mówiła Micaela coraz bardziej podniecona.—Pan chcesz, aby wszyscy bogacze wyginęli.

Nie odpowiedział nic na to w pierwszej chwili. Przygryzł tylko wargi. Za chwilę dopiero powiedział:

— Niech pani pozwoli pomówić z sobą, wyjaśnić.

Potem, odzyskawszy spokój i zimną krew, zaczął mówić o socjaliźmie. Zdawało mu się, że mówił jasno i zrozumiale. Dziecko mogłoby zrozumieć!

Jednakże brakowało jeszcze wiele, aby go mogła usłuchać; zresztą możeby mogła, ale nie chciała. Nie miała ochoty w tej właśnie chwili mówić o socjaliźmie.

Cudowna jakaś odwaga wstąpiła w jej serce, gdy Gaetana ujrzała.

— Boże! On jest tym, którego kocham — wyszeptała.—Tak, to on naprawdę!

Zanim tu przyszła, wiedziała doskonale o czem będzie z nim mówić. Chciała przywrócić mu wiarę.

(d. c. n.)

Pierwszy budżet polski.

W najbliższym czasie rząd wniesie do Sejmu preliminarz budżetowy na rok 1921 i miejmy nadzieję, że usłyszymy po raz pierwszy prawdziwą debatę budżetową.

Cyfry preliminarne zostały już ustalone, lecz nie jest bynajmniej wykluczone, czy do chwili wniesienia go do Sejmu nie zajdą jakie zmiany. W każdym razie ogólny charakter budżetu zasadniczej zmianie nie ulegnie.

Będziemy więc mieli według preliminarza 118.587 miljonów dochodu, podczas gdy wydatki wynoszą 193.697 miljonów, deficyt więc przenosi 80 miljardów marek.

W rubryce wydatków istnieją jednak pewne rubryki, które nieco ten smutny stan polepszają: a mianowicie, mamy szereg wydatków zwrotnych, inna znów część przypada na wydatki inwestycyjne, które z całą słusznością zaliczyć można do wydatków pokrywanych normalnie z pożyczek.

Wydatki zwrotne wynoszą 10506 miljonów, a największe są w ministerstwie rolnictwa i dóbr państwa (408, miljonów) na pomoc rolnictwu odbudwę etc. oraz w min. aprowizacji (3555 miljonów). Wydatki inwestycyjne (20364 miljonów) dochodzą do największej wysokości (11557 milj.) w ministerstwie kolei, oraz w min. robót publicznych (5741 milj.)

Odliczywszy więc te dwie rubryki od ogólnej sumy wydatków, otrzymaliśmy deficyt zmniejszony do 50 miljardów. Jest jeszcze jedna rubryka, którą przy ocenianiu równowagi budżetowej trzeba wziąć pod uwagę, mianowicie wydatki jednarozowe, które w następnym roku się nie powtórzą, wydatków takich mamy 20605 miljonów, a lwią część stanowi zakupno środków spożywczych zagranicą (13163 miljony) miejmy nadzieję że ten wydatek istotnie w przyszłym roku się nie powtórzy.

Deficyt bądź co bądź mamy olbrzymi, debata budżetowa wykaże jak dalece cyfry preliminarza odpowiadają potrzebom i czy nie można zastosować dalej idących oszczędności (uderza fakt, że okrągło czwarta część wydatków, około 48 miljardów pochłaniają płace urzędników i funkcjonarjuszy państwowych) — mimo to przy sądzeniu położenia finansowego trzeba wciąż pamiętać, że istniejemy jako państwo zaledwie 2 i pół lata, że maszyna podatkowa zaczyna dopiero działać, że znaczne przestrzenie kraju są zniszczone i wymagają wkładów, że wreszcie jesteśmy wciąż jeszcze w stanie prawie wojny. W tych warunkach deficyt jest zrozumiałym, a jeżeli cyfra 119 miljardów dochodu przewidywana przez preliminarz, nie okaże się zawodną, to kto wie czy nie przyjdziemy do przekonania, iż finansowe położenie nasze jest takie, jakie w istniejących warunkach być może.

Nie znaczy to oczywiście, że mamy oddać się zadowoleniu i spocząć na laurach w nadziei, że przyszły rok będzie lepszy. Przeciwnie, musimy znaleźć pokrycie tego deficytu, gdyż drukowanie w dalszym ciągu pieniędzy papierowych sprowadzi ich zupełne pozbawienie wartości, a więc i katastrofę. Jakim sposobem deficyt pokryć, czy w drodze pożyczki dobrowolnej, czy przymusowej, czy ofiary majątkowej—o tem debata budżetowa zadecyduje.

Trzeba dodać, że do ogólnych cyfr wliczone są dochody i wydatki b. dzielnicy pruskiej, która jest aktywna, ma bowiem dochodów 18080 miljonów i rozchodu 12779 miljonów.

Ministerjum skarbu wykazuje w dochodach 56374 miljony. Wydatki personalne i administracyjne wynoszą 2598 miljonów z czego wynikałoby, że nasza administracja podatkowa nie jest zbyt droga.

Największy budżet ma oczywiści ministerjum wojny—65 miljardów wydatków i 4 miljardy dochodu. Płace personalne wynoszą 7 i pół miljarda.

Dalej idzie ministerstwo kolei żelaznych. Dochodu wykazuje 22375 miljonów, jednak deficytu ma 19800 miljonów; co prawie preliminuje 11577 miljonów wydatków inwestycyjnych, wydatki na płace urzędników i funkcjonarjuszy wynoszą 13509 miljonów, a więc dwa razy więcej niż w armji.

Poczta przedstawia się stosunkowo nieźle. Deficyt wynosi tylko 747 miljonów przy 2,502 miljonach dochodu. Oświata wykazuje 11 miljardów wydatków w tem płace nauczycielskie i urzędników około 9 miljardów, wydatki na inwestycje 500 miljonów.

Ministerjum Rolnictwa i dóbr państwa wykazuje 4 676 miljonów deficytu przy 4.594 miljonach dochodu; na wydatki jego okłada się 1.081 miljonów na personel 7.654 na inwestycje, 4.000 miljony wydatków zwrotnych.

Aprowizacja daje 9.676 miljonów deficytu, wydatki na personel i administrację wynoszą tylko 240 miljonów, reszta deficytu pochodzi z różnicy między ceną kupna przez państwo i sprzedaży produktów spożywczych.

Wreszcie min. robót publicznych daje około 7.700 miljonów deficytu, w wydatkach wykazuje 6.741 miljonów na inwestycje.

Najmniejszy budżet ma min. kultury i sztuki—wydatki budżetu wynoszą zaledwie 145 miljonów, dochody zaś 1 i jedna czwarta miljona. Personel kosztuje 17 i trzy czwarte miljona.

Do szczegółowych cyfr budżetowych powrócimy jeszcze niejednokrotnie. Z. B.

Kronika.

Dzisiejsza procesja.

Dziś, dorocznym zwyczajem, z kościoła św. Barbary, jako w oktawę Bożego Ciała, wyruszy procesja do ustawionych ołtarzy.

Zniesienie ograniczeń aprowizacyjnych.

W przyszłym tygodniu ukaże się rozporządzenie o zniesieniu ograniczeń aprowizacyjnych.

Z kursów dokształcających dla kobiet.

Od lat kilku istnieją w Częstochowie kursa dokształcające dla kobiet, na które przyjmowane są osoby z pewnem przygotowaniem elementarnem, a nawet bez takowego przygotowania. Wykładanemi są: język polski, arytmetyka, geografja, historja, roboty, śpiewy, rysunki i etc.

Założycielką i kierowniczką tych pożytecznych kursów jest p. J. Kuropatwińska. Opłata jest minimalna, gdyż kursa są subsydjowane przez rząd. We wtorek dn. 31 maja odbyło się zakończenie roku szkolnego. O godz. 8 ej rano uczennice wysłuchały Mszy św. na Jasnej Górze, podczas której wykonały pienia religijne pod kierunkiem nauczyciela swego p. L. Wawrzynowicza, o godz. 7 zaś wieczorem odbył się akt zakończenia roku szkolnego w lokalu kursów przy ul. Dąbrowskiego (gdzie się mieszczą szkoły powszechne) Uczenice odśpiewały szereg pieśni, poczem otrzymały cenzury.

Wykłady rozpoczną się w połowie września. Powinien z nich skorzystać jak najszerszy ogół, tymbardziej, że po ukończeniu kursów wydawane są odpowiednie świadectwa.

Pomnik ku czci poległych.

W Warszawie odbyło się pierwsze posiedzenie organizacyjne pod przewodnictwem gen. Hallera, Komitetu mającego za zadanie budowę w Warszawie pomnika ku czci tych, którzy walczyli za Ojczyznę od chwili niepodległości aż do odzyskania bytu państwowego przez Polskę. Pomnik ten ma być czemś w rodzaju paryskiego Łuku tryumfalnego. Sprawa wyboru miejsca należy do magistratu Warszawy. Na projekt pomnika będzie rozpisowy konkurs.

Zwolnienie rocznika 1897.

Od dziś wchodzi w życie rozporządzenie ministra spraw wojskowych, dotyczące zwolnienia rocznika 1897.

Wszystkie dowodztwa okręgów generalnych rozesłały w myśl tego rozporządzenia polecenia do poszczególnych pułków i baonów by przystąpiły do demobilizowania żołnierzy wspomnianego rocznika. Dnia 10 czerwca rozpocznie się odsyłanie zdemobilizowanych żołnierzy do domów.

Urzędy celne.

Na zasadzie układu o repatrjacji, zawartego dnia 24 lutego 1921 roku między Polską a Rosją i Ukrainą, uruchomione zostały urzędy celne na stacjach kolejowych w Baranowiczach i w Równem dla dokonywania czynności urzędowych, związanych z repatrjacją.

O konie dla pracy.

Min. Spraw Wojsk. zarządziło, celem przyjścia z pomocą zrujnowanemu wojną rolnictwu wypożyczanie ludności cywilnej zaprzęgów wojskowych, z których potrzebujący rolnicy korzystać mogą na następujących warunkach.

Korzystający z wypożyczonego sprzężaju, rolnik oprócz wyżywienia dla żołnierza i konia według ustalonych norm, obowiązany jest uiścić do Kasy Wojskowej kwotę za każdy dzień powszedni w wysokości 162 mk.

Wszyscy zainteresowani, życzący sobie na powyższych warunkach z usług oddziałów wojskowych skorzystać, winni porozumiewać się bezpośrednio z dowództwami tych oddziałów, które mogą konie wypożyczyć.

Nielegalny wyrób papierosów.

W dn. 31 b. m. Komisarjat wykrył u Judki Strosberga zam. w Częstochowie przy ul. Żelaznej Nr. 8—nielegalny handel papierosami.

Słomczyński grasuje.

Dnia 31/V o godz. 4 rano na przechodzącego szosą między Libidzą a Kłobuckiem, mieszkańca wsi Miedźno Józefa Suleja, napadł znany bandyta—Jakób Słomczyński z dwoma innymi bandytami i zrabował mu zegarek srebrny, wartości 6.000 Mk. Pościg za bandytami trwa.

Kapitan armji Denikina—złodziejem.

Został zatrzymany na ulicy kapitan Denikanowskiej Armji — Andrzej Fiwensztajn, zam. przy ul. Piłsudskiego Nr. 15 w Częstochowie z maszyną do pisania wartości—35,000 mk., która jak się wyjaśniło pochodziła z kradzieży z biura Ukraińskiego w barakach. Piwensztajna aresztowano, a sprawę skierowano do Sędziego Śledczego II Rewiru w Częstochowie.

Dla szukających pracy.

Do wileńskiej dyrekcji poczt i telegrafów potrzeba 50 kandydatów (w wieku od 18—40 lat) na praktykę i kurs pocztowo telegraficzny, który rozpocznie się 1 lipca r. b. w Grodnie. Kandydaci podczas praktyki i kursu będą otrzymywali pobory według XII st.-st. z przypadającym dodatkiem drożyźnianym, a po ukończeniu kursów i złożeniu przepisanego egzaminu będą zaraz zamianowani urzędnikami XI stopnia służbowego. Podania ze świadectwami: szkolnym (co najmniej 4 kl. szkoły średniej), moralności i zdrowia należy składać do dnia 9 czerwca r. b. w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy w Sosnowcu.

Przepowiednia p. Hoovera.

Znany filantrop i organizator w wielkim stylu, a obecnie minister handlu w Stanach Zjednoczonych, p. Hoover, przepowiada — jak donoszą do „Daily Telegapgs" z Waszyngtonu — że normalny stan rzeczy na świecie powróci wcześniej, niż nam się zdaje.

Pomimo tak ciężkich zagadnień politycznych i ekonomicznych doby obecnej, minister przepowiada, że w ciągu dwu lat postępy w kierunku pokoju i przywrócenia równowagi będą tak wielkie, że wynikiem ich stanie się zupełna restauracja świata.

Należałoby sobie życzyć, aby te przepowiednie wielkiego naszego przyjaciela spełniły się dosłownie.

Wielki pożar.

Spłonęło kilka zabudowań i inwentarz.

We środę o godz. 12 w nocy syrena fabryczna huty „Hantke" zaalarmowała naszą straż ogniową, że w okolicy Częstochowy wybuchł pożar. Natychmiast, gdy rozległy się pierwsze sygnały syreny, pogotowie Straży ogniowej na czele z kom. Brühlem, maj. Żubrowskim i naczelnikiem E. Mąkoszą udało się na miejsce pożaru.

Jak się okazało, pożar wybuchł w jednej z zagród włościańskich w Błesznie za górą kamienną. Ogień z gwałtowną szybkością przeniósł się z zabudowania na zabudowanie, tak, że w krótkim czasie w ogniu stanęło kilka budowli gospodarczych. Pomimo usilnej akcji ze strony straży ogniowych: Rakowa, Błeszna, Poczesny i pogotowie straży ogniowej z Częstochowy. Pożar objął kilka zabudowań, a w ogniu spłonął inwentarz żywy.

Straty wynoszą kilka miljonów mk.

Pożar zdołano zlikwidować dopiero o godz. 4 nad ranem.

Najświeższe wiadomości

Dookoła przesilenia rządowego.

WARSZAWA, 1.6 tel. wł. Przesilenie gabinetowe nie zostało jeszcze ukończone. Likwidację ministerstwa aprowizacji zająć ma się b. prezydent Kalisza Michalski. Kandydatura, A. Skrzyńskiego, na stanowisko ministra spraw zagranicznych upadła. Ministra Skarbu Steczkowskiego na czas jego nieobecności, zastępować będą wiceministrowie Weinfeld i Rybarski.

G.-Śląsk a Syrja.

PARYŻ, 1 6, tel. wł. W kołach dyplomatycznych mówią, że Lloyd George gotów jest poczynić, ustępstwo w sprawie G. Śląska, o ile Francja poprze Anglję w sprawie Syrji.

Włochy w sprawie górnośląskiej.

WARSZAWA, 1. 6. (Tel. wł.) Z Medjolanu donoszą: Propozycje hr. Sforzy, celem rozwiązania kwestji podziału G. Śląska przeciwstawiają się wedle „Corriere della Sera" następująco:

Projekt pierwszy: Polska otrzymuje powiaty południowe, położone na wschód od Odry, t. j. części powiatów Rybnik i Racibórz, z wyjątkiem okolic przez które przechodzi linja kolejowa, łącząca G. Śląsk z Poznaniem. Poza tem powiaty: Katowice, Królewska Huta, Bytom, Tarnowice i część Lublinieckiego.

Niemcy otrzymują powiaty: Gliwice, Zabrze, oraz linję kolejową Racibórz — Gliwice.

Projekt drugi: Polska otrzymuje w całości linję kolejową z Bytomia i część powiatu Królewska Huta, celem zabezpieczenia tej kolei.

Niemcy otrzymują część powiatu Królewska Huta i tę część powiatu Katowickiego, która leży między Zabrzem i Królewską Hutą.

Gwałtowne ataki Niemców.

KWATERA GŁOWNA, 1. 6. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym po silnem przygotowaniu artyleryjskiem, rozpoczęli Niemcy dalsze gwałtowne ataki na lewem skrzydle północnego odcinka. Walki przybrały charakter nader zacięty. Wojska powstańcze utrzymały całą linję, a tylko wysunięte placówki zostały zwinięte.

Delegacja angielska w kwaterze powstańczej.

SOSNOWIEC, 1. 6. (Tel. wł.) Dziś bawiła w głównej kwaterze powstańczej delegacja angielska, która omawiała sprawy, związane z przybyciem na G. Śląsk oddziałów angielskich. Jak słychać, anglicy dali do zrozumienia, że wojska ich obsadzą t. zw. „pas neutralny" od strony niemieckiej.

Polskie przedstawicielstwo w Bolszewji.

WARSZAWA, 1. 6. (Tel. wł.) W ciągu posiedzenia Sejmu odbyła się rada ministrów, na której załatwiono kilka bieżących spraw górnośląskich i uchwalono powołać do życia przedstawicielstwa dyplomatyczne w Moskwie i Charkowie. Jak słychać, prez. ministrów Witos w porozumieniu z min. spraw zagranicznych przedłoży kandydatury dyr. departamentu w min. przemysłu Zarockiego na posła w Moskwie i d-ra Kolankowskiego w Charkowie.

TEATR ODEON

Program od wtorku 31 Maja do piątku 3-go Czerwca r. b.

GWIAZDA KABARETOWA

Dramat w 5 ciu aktach, z życia pewnej znanej urodziwej bohaterki estradowej.

W roli głównej: słynna **ESTERA CARENA.**

Ceny miejsc zwykłe.

Nad program: **Szkoła Pilotów Polskich.** Zdjęcia z natury.

Teatr „PARYSKI"

Dla młodzieży dozwolone

Program od środy 1 go do niedzieli 5-go Czerwca 1921 roku

Fragment z piekła bolszewickiego w 6-ciu wielkich częściach p. t.

„Życie i honor Ojczyźnie"

z rodakiem naszym **STRZYŻEWSKIM** w roli głównej.

Zdjęcia do tego obrazu dokonane są częściowo na Krymie w Jałcie przez wytwórnię „RUŚ" częściowo w Paryżu dokąd fabryka rosyjska w ucieczce przed bolszewikami przeniosła swą siedzibę.

W obrazie tym ilustrowane są wszystkie fazy piekła bolszewickiego, oraz krecia robota agitatorów bolszewickich.

Obraz powyższy cieszył się olbrzymim powodzeniem w Kino-Teatrze „Stylowym" w Warszawie.

Pomimo kosztownej dzierżawy obrazu — ceny miejsc nie podwyższone.

Dr. Stefan Purski

choroby skórne i weneryczne

przyjmuje codziennie do godz. 10 rano i od 3 do 7-ej wiecz.

Kilińskiego № 4. II piętro.

Dr. Paweł Broniatowski

w Częstochowie ul. Panny Marji t. j. II Aleja Nr. 21, obok teatru „Paryskiego"

Choroby: skórne, dróg moczowych i weneryczne.

Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—7 po poł
Panie od 12—1 w poł.

Dr. Wacław Kon

choroby wewnętrzne
(spec. żołądka i kiszek)

przyjmuje od 4-ej do 6 p.p. ul. Panny Marji 33 i w pracowni bakterjologicznej od 6 do 7-ej i pół wiecz.
Pracownia bakterjologiczna (ul. Panny Marji 31 lewa oficyna) otwarta codziennie od 9-ej do 12-ej i od 5-ej do 8-ej wiecz.

Lekarz-dentysta

Michał Grejniec

ul. Panny Marji (I Aleja) №10.
Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1 po poł. i od 3—7 wiecz. Telefon 250

LEKARZ DENTYSTA

Artur Broniatowski

I Aleja 8

przyjmuje od 9 r. do 1 p. p. i od 3 do 7 wiecz.

PIERWSZORZĘDNA
Chrześcijańska Pracownia Gorsetów

„JÓZEFY"

nagrodzona medalem, Aleja III 54.
Poleca wielki wybór gotowych gorsetów szelki do prostego trzymania, biustonoszy, pasów t. d. Pranie, przyjmuje się reparacje przerabianie, Ceny umiarkowane.

Zarząd Spółki Akcyjnej Fabryka Przetworów Ziemniaczanych „ZŁOTY POTOK" w Złotym Potoku,

zawiadamia pp. akcjonarjuszów, że na mocy uchwały walnego zgromadzenia z dnia 28 grudnia 1920 r. i postanowienia pp. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z d. 22 kwietnia 1921 r., ogłoszonego w Nr. 102 „Monitora Polskiego" z dnia 7 maja 1921 r., powiększa się kapitał zakładowy Spółki o 3,200,000 marek przez emisję 1.600 akcji na okaziciela wartości nominalnej po 2,000 marek, oraz, że:

1) pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji pierwszej emisji w stosunku I akcji nowej emisji na każdą dotychczasową akcję pierwszej emisji,
2) cena emisyjna akcji nowej emisji wynosi 3,000 marek za akcję,
3) akcje nowej emisji uczestniczą w zyskach Spółki od dnia 1 marca 1921 r.,
4) akcjonarjusze, pragnący wziąć udział w nowej emisji powinni do dnia 10 czerwca 1921 r. wpłacić do kasy Zarządu Spółki w „Złotym Potoku" całkowitą należność za akcję składając jednocześnie do ostemplowania akcje pierwszej emisji,
5) akcje nierozebrane w powyższym terminie przez akcjonarjuszów, będą przydzielone według uznania Zarządu.

W myśl wyżej przytoczonego postanowienia pp. Ministrów zarząd wzywa jednocześnie właścicieli akcji pierwszej emisji do złożenia tych akcji w kasie zarządu w „Złotym Potoku", w celu przestęmplowania ich z wartości nominalnej po 1,000 marek na wartość nominalną po 2,000 marek i wydania bezpłatnie na każde z tych akcji jednej nowej akcji wart. nom. po 2,000 mk.

OGŁOSZENIE.

Na zasadzie Ustawy Zasadniczej z dnia 19 lipca 1919 r. art. 2 p. 9 i Ustawy z dnia 25 lipca (D. P. P. P. Nr. 67) w myśl pisma W. U. Z. L. Z. P. 1539 | I11 / 1 z dnia 27 IV.21 r. Magistrat m. Częstochowy podaje do wiadomości **osób zainteresowanych** co następuje:

„Artykuły spożywcze bez specjalnego opakowania, znajdujące się w sklepach lub też w handlu na placach, ulicach winny być pomieszczone w szafkach oszklonych lub też znajdować się pod kloszami szklanemi lub pod siatkami w postaci przykryw".

Na zasadzie Ustawy z dnia 19 lipca 1919 r. art. 2 p. 9 i Ustawy z dnia 25 lipca (D. P. P. P. Nr. 67) wykonanie powyższego rozporządzenia Magistrat określa do 15 czerwca 1921 r. w m. Częstochowie, nadmieniając, że po określonym wyżej terminie winni niewykonania powyższego rozporządzenia podlegać będą odpowiedzialności sądowej na zasadzie odnośnych paragrafów K. K.

Prezydent (—) **Dr. Marczewski.**

Lekarz Miejski (—) **Dr. Purski.**

Częstochowa, dnia 23 maja 1921 r.

Traktory „FORDSON" z pługami „Olivera"

Trzeci transport w drodze z Ameryki. Sprzedaż rozpoczęliśmy
„ELIBOR" Spółka Akcyjna Handlowo-Przemysłowa
„Ł. J. BORKOWSKI" Oddział w Częstochowie
ul. Panny Marji 14, telef. 75.

Kto chce mieć ze starego, nowy kapelusz,

niech śpieszy ze starym kapeluszem damskim lub męskim, słomkowym czy filcowym do chrześcijańskiej pracowni

p. f. „JULJA"

ul. Kościuszki 23 m. 11.

Poleca najnowsze fasony kapeluszy słomkowych damskich.

Nie przepłacajcie

teraźniejszym kupcom wojennym, gdyż po znacznie zniżonych cenach każdy nabyć może w znanej konkurencyjnej firmie

J. RZĄSIŃSKIEGO

ul. Kościuszki 19-a w podwórzu lewa oficyna
Wszelkie płótna, batysty, etaminy, wełny, bostony, korty, cejgi, kapy, chustki i firanki, oraz różne inne towary.

Gdy jest błoto, lub gdy jesień słoci na błoni — **Erdal** najlepiej chroni bucik od wilgoci.

Erdal

czarny — żółty — bronzowy — biały.

Reprezentacya na Polskę
JÓZEF LAX I SYN,
Kraków, Zwierzyniecka 6

Kto chce mieć za pieniądze tanie
dobre i ładne ubranie,
by po tem nie mieć żadnej troski
niechaj wie, że w Alei II jest Częstochowski,
gdzie znajdzie najlepsze szewioty,
batysty, wełny i coover-coty.
A więc spieszcie do sklepu wszyscy
panie, panowie, dalecy i bliscy

S. Częstochowski
II Aleja Nr. 25.

OGŁOSZENIE.

Komenda Policji Państwowej pow. Częstochowskiego podaje do wiadomości, że zostały zatrzymane niewiadomego pochochodzenia:

1) Koń, wałach, siwy, lat 12.
2) Jałówka maści czerwonej z białemi plamami,
3) Byczek czarny z białemi plamami.

Właściciele takowych zgłoszą się po odbiór za udowodnieniem do Komendy P. P. przy ulicy Parkowej nr. 14 w Częstochowie.

Komendant Policji P.
pow. Częstochowskiego.

Zgubiono kartę powołania na imię i nazwisko Mojżesza Liebiskinda.

Kartę zwolnienia na imię Izaaka Fermana zgubiono.

Zęby sztuczne, nawet połamane. Kupuje laboratorjum dentystyczne I Aleja 10, płacę ceny najwyższe.

Redaktor i Wydawca: Adam Paciorkowski,

Odbito w Drukarni „Udziałowej"